

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/112

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 29. kolovoza 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/112*65-22-02**Hs

P.Z. br. 361

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. kolovoza 2022. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Zdravka Zrинуšića, Stipu Župana, Stjepana Čuraja, mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/116

URBROJ: 50301-21/32-22-3

Zagreb, 24. kolovoza 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana, Stjepana Čuraja, mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

3
PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
KAZNENOG ZAKONA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2022.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. -Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Kazneni zakon („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21., u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je šest puta, te je jednom ispravljen. Prvi put je izmijenjen 2012., prije stupanja na snagu, tako da su prve izmjene stupile na snagu danom stupanja na snagu Kaznenog zakona, drugi put 2015., zbog uočenih problema u praksi, potrebe dodatnog usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim dokumentima te zbog potrebe da se Kazneni zakon nomotehnički i jezično doradi, dok su treće izmjene i dopune, one iz 2017., inicirane potrebom usklađenja domaćeg kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije na području zlouporabe tržišta kapitala. Četvrte izmijene i dopune Kaznenog zakona iz 2018., nastale su kao rezultat implementacije regionalnih instrumenata Vijeća Europe, potrebe daljnjeg usklađenja prostornog važenja kaznenog zakonodavstva sa schengenskom pravnom stečevinom te potrebe daljnje harmonizacije s pravnim instrumentima Europske unije na području suzbijanja terorizma i prijevara počinjenih na štetu financijskih interesa Europske unije. Pete izmjene i dopune Kaznenog zakona, bile su prvenstveno motivirane osnaženjem kaznenopravne zaštite od nasilja u obitelji i izmjenom koncepta kaznenog djela silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona.

Šeste izmjene i dopune odnosile su se na transpoziciju Direktive (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevara i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10.5.2019.) te na reviziju usklađenosti Kaznenoga zakona sa Direktivom (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12.11.2018.), zatim na usklađivanje kaznenog djela ratnog zločina (članak 91. Kaznenog zakona) sa izmjenama i dopunama članka 8. Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda te na uvođenje nove inkriminacije zlouporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja (članak 144.a Kaznenog zakona), kao i na reviziju kaznenog djela neprovođenja odluke za zaštitu dobrobiti djeteta (članak 173. Kaznenog zakona). Također je redefinirana procesna pretpostavka progona za kazneno djelo spolnog uznemiravanja (članak 156. Kaznenog zakona) te su revidirane sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana

(članak 70. Kaznenog zakona), zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti (članak 71. Kaznenog zakona), udaljenja iz zajedničkog kućanstva (iz članka 74. Kaznenog zakona) i zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 76. Kaznenog zakona), a ukinuta je i zastara kaznenog progona i zastara izvršenja kazne za teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kojima je kao kvalifikatorna okolnost propisana teška tjelesna ozljeda djeteta, narušenost njegova tjelesnog ili emocionalnog razvoja, trudnoća, počinjenje djela od strane bliske osobe, osobe s kojom dijete živi u istom kućanstvu ili od strane više počinitelja, ili na osobito okrutan ili ponižavajući način (članak 166. stavak 2. Kaznenog zakona).

Ovim Prijedlogom Zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona (dalje u tekstu: Prijedlog Zakona) predlaže se, kao rezultat potrebe usklađenja sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 57/22.), izmjena odredbi koje sadržavaju pozivanja na hrvatsku kunu, a koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Naime, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) postala stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, čime su odredbe temeljnih ugovora Europske unije postale obvezne i za Republiku Hrvatsku. Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. godine (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj nakon što budu ispunjeni propisani uvjeti kao i odredbe propisa koje se odnose na države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) u kojima je euro službena valuta. Iste odredbe obvezuju sve države članice koje su Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

U listopadu 2017. godine Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) i Hrvatska narodna banka predstavile su Strategiju za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Eurostrategija), u kojoj su, između ostalog, detaljno analizirane koristi i troškovi uvođenja eura kao službene valute, a iz koje proizlazi da će u slučaju Republike Hrvatske prednosti znatno premašiti nedostatke. U Eurostrategiji je također utvrđeno kako Republika Hrvatska ispunjava sve formalne kriterije za uvođenje eura, osim kriterija koji se tiče dvogodišnjeg sudjelovanja u Europskom tečajnom mehanizmu (u daljnjem tekstu: ERM II).

Nakon toga, u srpnju 2020. godine, Republika Hrvatska je ušla u ERM II, a Vlada je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. godine donijela Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan), u kojem je sadržan pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. Nacionalnim planom su pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijek zamjene valuta, dan je pregled pravnog okvira na razini

EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura.

S tim u svezi, temeljem članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18. i 80/22.), Vlada je na sjednici održanoj 16. rujna 2021. godine donijela Zaključak o provedbi zakonodavnih aktivnosti povezanih s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kojim se, s ciljem provedbe Nacionalnog plana, utvrđuje popis zakona i podzakonskih propisa koje će biti potrebno izmijeniti, radi pune prilagodbe hrvatskog zakonodavstva uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, sukladno Odluci o donošenju Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom („Narodne novine“, broj 146/20.).

Slijedom navedenog, Kazneni zakon je uvršten u I. skupinu zakona koji sadržavaju značajnija pozivanja na hrvatsku kunu i koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, a koje izmjene su predložene ovim Prijedlogom Zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Prijedlogom Zakona predlaže se odredbe Kaznenoga zakona koje sadrže pozivanja na hrvatsku kunu izmijeniti na način da se iznosi u kunama zamijene iznosima u eurima. Predmetni iznosi izračunati su korištenjem fiksnog tečaja konverzije koji je određen na razini 1 euro=7,53450 kuna, a utvrđen je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku. Obzirom da se u odredbama Kaznenog zakona koje su predmetom izmjena (članci 42., 87 i 256. Kaznenog zakona), a koje sadrže pozivanja na iznose u kunama, ne radi o kaznama, već o novčanim iskazima vrijednosti, primijenjena su pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 14. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Izmijenjene odredbe stupit će na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona o izmjenama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Zakon) i njegovim stupanjem na snagu postići će se da će od dana uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj odredbe Kaznenog zakona biti izražene u valuti koja će na taj dan postati zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja razdjela 109- Ministarstva pravosuđa i uprave te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), zakon se može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Ovim Prijedlogom zakona se Kazneni zakon prilagođava predstojećem uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iz čega je razvidna potreba hitnosti u postupanju.

Slijedom navedenoga, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.), u članku 42. stavku 4. riječi: „dvadeset kuna“ zamjenjuju se riječima: „2,65 eura“, a riječi: „deset tisuća kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.327,23 eura“.

Članak 2.

U članku 87. stavak 27. mijenja se i glasi:

„(27) Vrijednost imovine, imovinske štete, imovinske koristi, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi 79.633,69 eura. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze 79.633,69 eura.“.

U stavku 28. riječi: „200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „26.544,56 eura“.

Stavak 29. mijenja se i glasi:

„(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi 7.963,37 eura. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi 7.963,37 eura.“.

U stavku 30. riječi: „1000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „132,72 eura“.

Članak 3.

U članku 256. stavku 1. riječi: „dvadeset tisuća kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.654,46 eura“.

U stavku 2. riječi: „dvadeset tisuća kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.654,46 eura“.

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 42. stavak 4. Kaznenog zakona, kojim se propisuje minimalna i maksimalna visina dnevnog iznosa, na način da se minimumi i maksimumi izraženi u kunama zamijene odgovarajućim iznosima u eurima. Obzirom da je riječ o novčanim iskazima vrijednosti, nije primijenjena odredba članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju dobivenog iznosa na nižu desetnicu.

Uz članak 2.

Ovim člankom mijenja se članak 87. Kaznenog zakona, kojim se propisuju značenja pojedinih izraza u Kaznenom zakonu. Izmjene se odnose na stavke 27., 28., 29. i 30. kojima se definiraju neodređene vrijednosti, a koje su sadržane u opisima pojedinih kaznenih djela iz Kaznenog zakona. Predmetne vrijednosti, dosad izražene u kunama, predlaže se zamijeniti odgovarajućim iznosima u eurima.

Obzirom da se u predmetnim odredbama ne radi o kaznama, već o novčanim iskazima vrijednosti, nije primijenjena odredba članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju dobivenog iznosa na nižu desetnicu. Također, a obzirom da neodređene vrijednosti iz stavaka 27. do 30. predstavljaju dio bića određenih kaznenih djela te predstavljaju distinkciju između privilegiranog, temeljnog i kvalificiranog oblika kaznenog djela, zaokruživanje dobivenog iznosa na nižu desetnicu u stvari bi prouzročilo da odredbe izražene u eurima predstavljaju postroženje kaznenopravne politike.

Uz članak 3.

Ovim člankom mijenja se članak 256. Kaznenog zakona, kojim je propisano kazneno djelo utaje poreza ili carine, na način da se novčani prag iz stavka 1. i 2., koji je dosad bio izražen u kunama, zamijeni odgovarajućim iznosom u eurima.

Obzirom da se u predmetnom članku ne radi o kazni, već o novčanom iskazu vrijednosti, nije primijenjena odredba članka 69. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj o zaokruživanju dobivenog iznosa na nižu desetnicu. Također, a obzirom da novčani iskaz vrijednosti iz članka 256. Kaznenog zakona predstavlja dio bića kaznenog djela utaje poreza ili carine, zaokruživanje dobivenog iznosa na nižu desetnicu u stvari bi prouzročilo da odredba izražena u eurima predstavlja postroženje kaznenopravne politike.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu i njegova objava u „Narodnim novinama“. Obzirom da se Prijedlogom Zakona predlažu isključivo izmjene povezane s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, sve odredbe Zakona stupaju na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Novčana kazna

Članak 42.

(1) Novčana kazna se izriče u dnevnim iznosima. Ona ne može biti manja od trideset niti veća od tristo šezdeset dnevnih iznosa, osim za kaznena djela počinjena iz koristoljublja, kad se može izreći do pet stotina dnevnih iznosa ili kad je novčana kazna od pet stotina dnevnih iznosa izričito propisana ovim Zakonom.

(2) U presudi se naznačuje broj dnevnih iznosa i visina dnevnog iznosa te njihov umnožak.

(3) Broj dnevnih iznosa utvrđuje se na temelju okolnosti navedenih u članku 47. ovoga Zakona, osim onih koje se odnose na imovinske prilike počinitelja.

(4) Visina dnevnog iznosa utvrđuje se uzimajući u obzir počiniteljeve prihode i imovinu te prosječne troškove nužne za uzdržavanje počinitelja i njegove obitelji. Dnevni iznos ne može biti manji od dvadeset kuna ni veći od deset tisuća kuna.

(5) Počiniteljevi prihodi, imovina i ostali podaci potrebni za utvrđivanje visine dnevnog iznosa mogu se utvrditi na temelju slobodne procjene ako bi njihovo utvrđivanje bilo povezano s nerazmjernim teškoćama ili ako se predlaže izricanje novčane kazne u postupku za izdavanje kaznenog naloga.

(6) Počinitelj je dužan novčanu kaznu platiti u roku koji odredi sud, a koji ne može biti kraći od trideset dana niti duži od šest mjeseci, a može mu se naložiti i obročna otplata u roku do jedne godine. Sud može odrediti da će se obročna otplata ukinuti ako počinitelj ne plati pojedini obrok uredno.

(7) Ne može li osuđenik u cijelosti ili djelomično isplatiti novčanu kaznu u roku koji je određen presudom zbog znatnog pogoršanja imovinskih prilika do kojih je došlo bez njegove krivnje nakon donošenja presude, sud može na njegov zahtjev produžiti rok plaćanja do dvadeset i četiri mjeseca ili odrediti obročnu otplatu u tom roku.

ZNAČENJE IZRAZA U OVOM ZAKONU

Članak 87.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su odredbe sadržane u ovom Zakonu i drugim zakonima Republike Hrvatske, kojima se određuju pretpostavke kažnjivosti i sankcije koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela.

(2) Protupravna radnja je radnja kojom su ispunjena obilježja kaznenog djela, a ne postoji razlog isključenja protupravnosti.

(3) Službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar, javni bilježnik i stručni radnik koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice.

- (4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik i kadet te državni službenik i namještenik raspoređen na službu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.
- (5) Kad je službena osoba naznačena kao počinitelj kaznenog djela koje nije predviđeno u Glavi XXXIV. ovoga Zakona, ili kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, službenom osobom smatrat će se i vojna osoba.
- (6) Odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe ili državnih tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (7) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.
- (8) Članovi obitelji su bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik.
- (9) Bliske osobe su članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug, bivši životni partner ili neformalni životni partner, sadašnji ili bivši partner u intimnoj vezi, osobe koje imaju zajedničko dijete i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.
- (10) Izvanbračni drug je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici koja ima trajniji karakter ili koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.
- (11) Neformalni životni partner je osoba koja živi u istospolnoj zajednici koja ima trajniji karakter.
- (12) Tajni podatak je podatak koji je prema posebnom zakonu označen kao klasificirani podatak. Ne smatra se tajnim podatkom podatak čiji je sadržaj suprotan ustavnom poretku Republike Hrvatske ili podatak koji je označen tajnim radi prikriivanja kaznenog djela, prekoračenja ili zlorporabe ovlasti te drugih oblika nezakonitog postupanja u državnim tijelima.
- (13) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe tijela javne vlasti, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom.
- (14) Izbori su izbori za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike, Europski parlament, predstavnička tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba te postupak odlučivanja na državnom referendumu.
- (15) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.
- (16) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, kao i telefonski impulsi.
- (17) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.
- (18) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke, kao i računalni podaci koji su u njega spremljeni, obrađeni, učitani ili preneseni za svrhe njegovog rada, korištenja, zaštite i održavanja.
- (19) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(20) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(21) Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(22) Imovinskom korišću od kaznenog djela smatra se neposredna imovinska korist ostvarena počinjenjem kaznenog djela, imovina u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela, kao i svaka druga korist koja je ostvarena od neposredne imovinske koristi od kaznenog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela bez obzira nalazi li se na području Republike Hrvatske ili izvan njega.

(23) Imovinom se smatra imovina bilo koje vrste, neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na ili interes za takvu imovinu.

(24) Mito je svaka neprispadna nagrada, dar ili druga imovinska ili neimovinska korist bez obzira na vrijednost.

(25) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba koja je pretrpjela fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda koji su izravna posljedica kaznenog djela. Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

(26) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira na to jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

(27) Vrijednost imovine, imovinske štete, imovinske koristi, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi 600.000,00 kuna. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze 600.000,00 kuna.

(28) Vrijednost imovine je većeg opsega ako prelazi 200.000,00 kuna.

(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi 60.000,00 kuna. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi 60.000,00 kuna.

(30) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je mala ako ne prelazi 1000,00 kuna.

(31) Bezgotovinski instrument plaćanja je pokretna stvar, isprava i računalni podatak odnosno program, zaštićeni uređaj, predmet ili zapis ili njihova kombinacija, osim zakonskih sredstava plaćanja, koji jest ili nije u fizičkom obliku, a nositelju ili korisniku omogućuje, samostalno ili u vezi s postupkom, odnosno nizom postupaka, prijenos novca ili novčane vrijednosti i pomoću digitalnih sredstava razmjene. Digitalno sredstvo razmjene znači bilo kakav elektronički novac i virtualne valute.

Utaja poreza ili carine

Članak 256.

- (1) Tko s ciljem da on ili druga osoba potpuno ili djelomično izbjegne plaćanje poreza ili carine daje netočne ili nepotpune podatke o dohocima, predmetima ili drugim činjenicama koje su od utjecaja na utvrđivanje iznosa porezne ili carinske obveze ili tko s istim ciljem u slučaju obvezne prijave ne prijavi prihod, predmet ili druge činjenice koje su od utjecaja na utvrđivanje porezne ili carinske obveze, pa zbog toga dođe do smanjenja ili neutvrđenja porezne ili carinske obveze u iznosu koji prelazi dvadeset tisuća kuna, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko poreznu olakšicu ili carinsku povlasticu u iznosu većem od dvadeset tisuća kuna koristi suprotno uvjetima pod kojima ju je dobio.
- (3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovelo do smanjenja ili neutvrđenja porezne ili carinske obveze velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (4) Odredbe iz stavka 1. do 3. ovoga članka primijenit će se i na počinitelja koji u njima opisanim radnjama umanju sredstva Europske unije.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona.
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izvješćivanje
Datum dokumenta	11.08.2022.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Za izradu Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona, Radna skupina nije osnovana.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Prijedlog Zakona objavljen je 26. srpnja 2022. godine na portalu e-savjetovanje. Javno savjetovanje bilo je otvoreno do 10. kolovoza 2022. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Autonomna ženska kuća Zagreb
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Vidi dokument Analiza dostavljenih primjedbi.

Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna finansijska sredstva.
----------------------------------	---

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA KAZNENOG ZAKONA	<p>Iako se ovaj prijedlog izmjena Kaznenog zakona odnosi na usklađivanja koja je potrebno izvršiti s obzirom na uvođenje valute Eur, AŽKZ ponavlja sve važne prijedloge izmjena koje su bitne iz aspekta unaprijeđenja pravne zaštite žrtava i to kako slijedi:</p> <p>1. U odnosu na čl. 87 KZ</p> <p>AŽKZ smatra da Republika Hrvatska de iure i de facto nije u cijelosti prepoznala strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja. Problem neprepoznavanja strukturalne naravi ovog oblika nasilja dovodi do daljnjih problema u inkriminacijama, pa i u dualitetu prekršajnog i kaznenog uređenja problematike nasilja jer zakonodavac ne razlikuje rodno uvjetovano nasilje od drugih oblika nasilja do kojih može doći u obitelji. Na različitim stručnim raspravama, u radnim skupinama, vrlo se često miniorizira problematika rodno uvjetovanog nasilja, ignorira se i stavlja u opći kontekst nasilja unatoč postojanju niza međunarodnih dokumenata koji Državu obvezuju da osobitu pozornost usmjeri na rodno uvjetovano nasilje (razloge vidjeti u preambuli Istamulske konvencije). S obzirom da je rodno uvjetovano nasilje ono koje je usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nesrazmjerno pogađa ženu (čl. 3 t.d. Konvencije), mehanizmi Države trebaju biti efikasniji, a promicanje pune ravnopravnosti znatno snažnije izraženo i kroz pravni okvir i kroz dobre prakse. Vijeće Europe (u daljnjem tekstu : VE) je svrhu Konvencije definiralo nakon što je prethodno prepoznalo da je ostvarenje de iure i de facto ravnopravnosti žena i muškaraca ključan element u sprječavanju nasilja nad ženama, da je nasilje nad ženama rezultat povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca koji su doveli do dominacije nad ženama i do diskriminacije žena od strane</p>	Nije prihvaćen	<p>Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. godine donijela Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom, u kojem je sadržan pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura.</p> <p>S tim u svezi, Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19 i 84/21) uvršten je u I. skupinu zakona koji sadržavaju značajnija pozivanja na hrvatsku kunu i koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, a koji zakon je, sukladno točki 4. Zaključka Vlade Republike Hrvatske o provedbi zakonodavnih aktivnosti povezanih s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, usmjeren isključivo na provedbu prilagodbe uvođenju eura i u kojim su sve odredbe izmijenjene isključivo zbog te prilagodbe te je iz navedenog razloga razvidna potreba donošenja ovoga Zakona po hitnom postupku.</p> <p>Slijedom navedenoga, Vaš prijedlog izmjena Kaznenog zakona biti će razmotren prilikom sljedećih izmjena i dopuna Kaznenog zakona.</p>

		<p>muškaraca te do sprječavanja punog napretka žena. VE je prepoznalo strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, te jednog od ključnih mehanizama kojim se žene prisilno stavlja u podređen položaj u odnosu na muškarce. VE je prepoznalo da su žene i djevojčice izložene većem riziku rodno utemeljenog nasilja nego muškarci, te da nasilje u obitelji nesrazmjerno pogađa žene. S obzirom da se svrha Konvencije i svrha Kaznenog zakona vezano uz problematiku nasilja podudaraju, AŽKZ kontinuirano ustraje u svom prijedlogu da se u čl. 87. KZ uvrste definicije iz čl. 3. t. a i d. Konvencije, te da se na adekvatan način ugrade u relevantna kaznena djela:</p> <p>a) nasilje nad ženama smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu.</p> <p>b) rodno utemeljeno nasilje nad ženama označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nesrazmjerno pogađa ženu.</p> <p>2. U odnosu na čl. 81., 82. i 83. KZ</p> <p>AŽKZ predlaže da se aktualne izmjene i dopune KZ prošire i na pitanje kaznenopravne politike u odnosu na djecu. Svoj prijedlog temelji na čl. 64. Ustava RH i praksi u radu sa ženama koje su kao djevojčice bile žrtve seksualnog zlostavljanja. 1. U tom smislu predlaže preispitati propisane kazne zatvora iz glave - kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i to na način da se postrože zakonski propisani okviri kažnjavanja. 2. Nadalje, predlaže ozbiljno propitati pitanje zastare u odnosu na kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, s obzirom na razorne posljedice na život djece i njihovu kasniju sposobnost podnošenja kaznene prijave u zadanim zastarnim rokovima. Mirovanje tijeka zastare do nastupa punoljetnosti za kaznena djela iz čl. 154. st. 1.t.2., 158, 159. i čl. 166. KZ,</p>		
--	--	---	--	--

			<p>nije dovoljno dobro iz aspekta zaštite prava žrtava koje su nasilje pretrpjele kao djeca. Institut zastare naime postoji radi konačnosti i pravne sigurnosti, a temelji se na utvrđenju da primjena kaznene sankcije poslije duže vremena postaje nesvršishodnom. No kod žrtava seksualnog nasilja koji su nasilje pretrpjeli kao djeca odgođena je sposobnost pokretanja postupka, s obzirom na niz posljedica koje trpe. S obzirom da su djeca prema Ustavu RH pod posebnom zaštitom države (čl. 64) potrebno je ojačati pravni okvir koji će zlostavljanoj djeci omogućiti pokretanje kaznenog postupka u kasnijoj fazi života kada će za prijavu biti sposobni i pri tome ukloniti ograničavajući faktor zastarnog roka. U tom smislu AŽKZ predlaže promjenu čl. 81 st. 2, 82. st.3. i 83. st.2, KZ na način da se propiše da kazneni progon i izvršenje kazne ne zastarjevaju za kaznena djela 154. st.1.t.2. i st. 2. - teško kazneno djelo protiv spolne slobode u odnosu na žrtve posebno ranjive zbog njezine dobi , 158 - spolna zloropotreba djeteta mlađeg od petnaest godina; čl. 159 - spolna zloropotreba djeteta starijeg od petnaest godina; čl. 166 - teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.</p> <p>Razlozi: Hrvatska je ratificirala Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i Konvenciju VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji pa su stoga Konvencije dio unutarnjeg pravnog poretka i izvor prava koji je po svojoj pravnoj snazi iznad zakona. Presuda Stubbings i drugi protiv Velike Britanije relevantna je za ovaj prijedlog budući je razmatrana u predmetu ženske osobe koja je kao dijete bila zlostavljana, a nije mogla prijaviti zlostavljanje zbog nastupa zastare. Zaštitu je osoba pokušala ostvariti pred Ustavnim sudom i pred Europskim sudom, no nije je uspjela dobiti budući je potrebno izvršiti promjene pravnog okvira koji se tiču zastare u odnosu na seksualno zlostavljanje djece. Podnositeljica u predmetu Stubbings v. GB je žena koja je u djetinjstvu seksualno zlostavljana od svog usvojitelja i njegovog sina. Zbog toga je tijekom mladenaštva i kao odrasla žena trpjela ozbiljne psihičke probleme. Nije mogla funkcionirati u vezama.</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>Pokušala je suicid. Tek kao odrasla osoba , u tretmanu kod kod psihijatra, po prvi puta je shvatila da postoji veza između seksualnog zlostavljanja koje je pretrpjela kao dijete i njezinih psihičkih problema koji je onesposobljavaju u normalnom življenju života . Podnijela je tužbu protiv počinitelja nasilja tražeći naknadu štete zbog zlostavljanja. Tužba joj je odbačena zbog proteka zastarnog roka. Druga tužiteljica (u istom predmetu) J.L. kao dijete je bila zlostavljana od svog oca. Kao žena patila je od depresije, nesаницe, naglih promjena raspoloženja, nije mogla ostvariti normalnu partnersku vezu. Kada je u jednom trenutku zatražila pomoć psihijatra zbog nemogućnosti uspostave balansa u svom životu , tijekom terapije je shvatila da njezini problemi proizlaze iz činjenice da je kao dijete bila seksualno zlostavljana. Pokušala je samoubojstvo. Pokrenula je postupak radi naknade štete , a njezina tužba je odbačena zbog nastupa zastare. Treća tužiteljica (u istom predmetu) J.P. zlostavljana je u ranom djetinjstvu od učitelja u školi. Patila je od depresije i noćnih mora, osjećala se drugačijom jer nije mogla ostvariti partnersku vezu. Tek kada je kao tridesetogodišnjakinja teško podnijevši očevu smrt zatražila pomoć psihijatra, povratila je dio potisnutih sjećanja te je tijekom terapije shvatila da je uzrok njezinih problema seksualno zlostavljanje koje je proživjela kao dijete. Pokrenula je postupak radi naknade štete, a njezina tužba je odbačena zbog nastupa zastare. Svi tužitelji su tvrdili da im je povrijeđeno pravo na pristup sudu. Kod svih tužitelja zajedničko je bilo dugo razdoblje neshvaćanja da je njihovo ozbiljno narušeno zdravlje posljedica seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu. U okviru pozitivnih obveza Države koja proizlaze iz ratificiranih Konvencija ali i Ustava RH, zakonodavac bi trebao prepoznati važnost nezastarjevanja kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece. Kazneni zakon međutim ne propisuje nezastarjevanje kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece, premda je notorno da se radi o izvanredno teškim kaznenim djelima koja ostavljaju trajne posljedice za žrtve. Početak tjeka zastare od nastupa punoljetnosti nije</p>		
--	--	--	--	--

		<p>dovoljan u zaštiti osoba koje su pretrpjele seksualno zlostavljanje u djetinjstvu jer su posljedice traume često takve da onemogućuju žrtvu da u duljem razdoblju pokrene odgovarajući sudski postupak. Zlostavljanje u djetinjstvu dovodi do promjena na mozgu žrtava koje se prema „Kanadskoj studiji“ , Gallup, mogu prenositi na potomke. Naučnici su do rezultata došli pregledom moždanog tkiva 18 osoba koje su počinile samoubojstvo, a za koje je bilo poznato da su zlostavljanje u djetinjstvu. U genomu svih 18 žrtava samoubojstva došlo je do promjena u jednoj substanci koja utječe na produkciju proteina u živčanim stanicama. Do promjena ne dolazi u samim genima nego u dijelovima DNK koji reguliraju aktivnost gena. Istraživanje je dokazalo da je mozak u djetinjstvu dok se razvija vrlo osjetljiv, te da iskustva iz tog razdoblja mogu imati trajne posljedice na reakcije mozga. Stoga AŽKZ predlaže promjenu zakonskog okvira in favorem žrtava. .</p> <p>3. U odnosu na čl. 153. KZ</p> <p>S obzirom da je temeljni element kaznenog djela silovanja nedobrovoljnost (ECHR: M.C. v Bugarska; čl. 36 Konvencije VE o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i drugog nasilja u obitelji) pozitivno je obuhvaćanje svih oblika silovanja u jedno kazneno djelo i tu promjenu AŽKZ podržava . No, AŽKZ predlaže da propisana kazna za osnovni oblik djela bude od tri do osam godina imajući u vidu teške pojavne oblike ovog kaznenog djela koji upućuju na potrebu propisivanja strožijeg kažnjavanja, osobito kada se ima u vidu osobito blaga kaznenopravna praksa kroz izricanje kazni koje se kreću oko zakonskog minimuma. Podizanje zakonskog minimuma sa 6 mjeseci na 1 godinu za osnovni oblik djela nije dovoljno budući je politika izricanja zakonskih minimuma i ublažavanja kazni u praksi snažno prisutna. Sukladno članku 49. KZ ako je za neko kazneno djelo propisana minimalna kazna zatvora od 1. g. ona se može ublažiti do šest mjeseci, a ako je propisan minimum od tri godine, kazna se može ublažiti do jedne godine. Imajući u vidu potrebu snaženja</p>		
--	--	---	--	--

		<p>odgovora države na rodno uvjetovano nasilje i iskazanu političku volju da se upravo ovim izmjenama pridonese boljoj zaštiti žrtava i oštrijem progonu počinitelja budući se na taj način suzbijaju svi oblici diskriminacije žena i promiče puna ravnopravnost žena i muškaraca, kaznu je potrebno propisati u trajanju od tri do osam godina.</p> <p>4. U odnosu na čl. 156. KZ</p> <p>Dosadašnje izmjene i dopune KZ nisu obuhvatile čl.156. KZ - spolno uznemiravanje na način kako bi to proizlazilo iz Istarske konvencije. Stoga AŽKZ predlaže da se promjenama obuhvati i ovo kazneno djelo. AŽKZ je u svojim dosadašnjim sudjelovanjem u e-savjetovanjima vezano uz prijedlog izmjena ZZNO predložila da spolno uznemiravanje ne bude predmetom razmatranja u prekršajnim nego u kaznenim postupcima, budući dovodi do nepotrebnog dualiteta i daljnjih problema razgraničenju u primjeni zakona i pravila ne bis in idem. Čl. 40. Istarske konvencije nalaže obvezu Državi da poduzme mjere kojima će osigurati da svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili tjelesnog ponašanja seksualne naravi s ciljem ili učinkom povrede dostojanstva neke osobe, osobito ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo ozračje, bude predmet kaznenih ili drugih pravnih sankcija. Spolno uznemiravanje na koje se primjenjuje ZZNO i čl. 156.. KZ predstavlja protupravna djela koja nesrazmjerno pogađaju žene, stoga AŽKZ smatra da promjene zakonskog okvira, nedugo nakon ratifikacije Konvencije, trebaju dovesti do željenih promjena u vidu snažnijeg i jasnijeg odgovora države na rodno uvjetovano nasilje. Stoga, AŽKZ predlaže da se u čl. 156. uskladi sa Istarskom konvencijom te da da čl. 40 Istarske konvencije bude ugrađen kao osnovni oblik djela, a da sadašnji čl. 1. postane kvalifikatorno oblik djela, time da su dodane i riječi : prema bliskoj osobi i ako je djelo počinjeno iz mržnje. Predloženi tekst izmjene i dopune glasi: 1. Tko spolno uznemirava drugu osobu kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine 2. Tko spolno uznemirava drugu osobu kojoj je</p>		
--	--	---	--	--

			nadređen ili koja se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koja je posebno ranjiva zbog teške bolesti, invaliditeta, ovisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje, ili prema bliskoj osobi ili je djelo počinjeno iz mržnje kaznit će se kaznom tavora od jedne do pet godina.		
--	--	--	--	--	--